

Παναγία η Κρεμαστή, η μονή στον Πόντο που καταστράφηκε το 1916

/ [Ιερές Μονές](#)

Γυναικεία μονή του Πόντου που ήταν ιδιοκτησία της μονής Βαζελώνα, από την οποία απείχε «περί τα 5 μίλια», σύμφωνα με τον Πανάρετο Τοπαλίδη. Η μονή, «κειμένη παρά την βάσιν του χωρίου Θέρσα και επικρεμαμένη του εις 150 μ. βάθος ρέοντος ποταμού Πρυτάνεος», ήταν αρχικά σκήτη, έπειτα έγινε μετόχι του Βαζελώνα και στα μέσα του 18ου αιώνα μετατράπηκε σε γυναικείο μοναστήρι, το οποίο στις αρχές του 20ού αιώνα είχε 12 μοναχές.

Στο χώρο της μονής υπήρχαν πλήθος καλοχτισμένα παρεκκλήσια (του Αϊ-Γιάννη, του προφήτη Ηλία, του Ευαγγελισμού, της Αγίας Βαρβάρας, του Αγίου Γεωργίου κτλ.), αλλά από όλα αυτά ξεχώριζε το παρεκκλήσι των αρχαγγέλων Γαβριήλ και Μιχαήλ. Ο Πανάρετος Τοπαλίδης στην *Ιστορία της μονής του Προδρόμου Βαζελών ή Ζαβουλών* (Τραπεζούς 1909) αναφέρει: «εξόχως λαμπρότερον πάντων τούτων διά τε την τοιχοδομική, τον ρυθμόν, την αρχαιότητα, την ασινή διατήρησιν, τας λαμπράς εικονογραφίας [...] εστί το παρεκκλήσιον των αρχιστρατήγων των Άνω Δυνάμεων, ιδρυθέν κατά τον 14ον αιώνα υπό κτίτορος Νικοδήμου Ιερομονάχου Λαζαροπούλου. [...] Το κάλλος του εκκλησιδίου τούτου είναι αμύθητον ουδέ

υπάρχει καθ' άπαντα τον Πόντον δεύτερον τοιούτον».

image not found or type unknown

Πανάρετος Τοπαλίδης

Εξαιρετικής τέχνης ήταν επίσης το καθολικό της μονής, που χτίστηκε το 1880. Η μονή πήρε το όνομά της επειδή ήταν χτισμένη σε έναν απόκρημνο βράχο που μετεωριζόταν σε ύψος 150 μ. πάνω από τον ποταμό Πρύτανη. Στην περιοχή της δρούσαν οι Εγιπάντ', αιμοβόροι ντερεμπέηδες. Το μοναστήρι καταστράφηκε το 1916. Ως την καταστροφή του πανηγύριζε δύο φορές το χρόνο, στις 8 Σεπτεμβρίου και στις 27 Δεκεμβρίου.